

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/26/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4211224167
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hušeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4211224167.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa : EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 36 613 843, zastúpená konateľom a advokátom Mgr. Tomášom Kušnírom, proti odporcom: 1/ O. C., nar. XX.XX.XXXX, 2/ V. C., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom L. č. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu v 2/ rade: Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Bratislava, Fedinova 9, IČO: 42 260 086, zastúpený HKP Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Sasinkova 6, IČO: 36 727 334, zastúpená konateľom a advokátom Mgr. Petrom Kubovičom, o zaplatenie sumy 1.750,39 Eur s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č. k. 6C/90/2012-81 zo dňa 07. septembra 2012, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd návrh vedľajšieho účastníka na strane odporcu v 2/ rade na prerušenie konania **z a m i e t a**.

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľovi **n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa odporcom v 1/ a 2/ rade, ako aj vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu v 2/ rade nepriznal náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len "OSP"). V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa návrhom zo dňa 22.12.2011 domáhal od odporcov v 1/ a 2/ rade zaplatenia sumy 1.750,39 Eur s príslušenstvom a trov konania. Faxovým podaním zo dňa 04.07.2012, ktoré bolo následne doplnené vzal navrhovateľ návrh na začatie konania v plnom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť. Súd prvého stupňa uznesením č.k. 6C/90/2012-80 zo dňa 11.07.2012 konanie vo veci zastavil s tým, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti predmetného rozhodnutia. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 10.08.2012.

S poukazom na ustanovenie § 146 ods. 2 OSP a konštatujúc zavinenie navrhovateľa na zastavení konania, súd prvého stupňa nepriznal odporcom náhradu trov konania dôvodiac, že si náhradu trov konania neuplatnili a žiadne trovy konania im nevznikli. Ďalej uviedol, že dňa 07.06.2012 do konania vstúpil vedľajší účastník na strane odporcu, ktorý si zároveň uplatnil náhradu trov konania titulom trov právneho zastúpenia. O náhrade trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu súd prvého stupňa rozhodol tak, že mu nepriznal náhradu trov konania dôvodiac, že uplatnené trovy vedľajšieho účastníka na strane odporcu pozostávajúce z trov právneho zastúpenia nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva odporcu v tomto konaní. Ďalej uviedol, že vedľajší účastník na strane odporcu vo veci nevystupuje ako splnomocnený zástupca odporcu, o jeho vstupe do konania odporca nemal doposiaľ ani žiadnu vedomosť. Vedľajší účastník prostredníctvom

splnomocneného právneho zástupcu oznámil len svoj vstup do konania. Toto bolo štylizované len všeobecne, keď vedľajší účastník v čase doručenia oznámenia o svojom vstupe do konania nemal žiadnu vedomosť o spore, jeho charaktere, skutkovom a právnom dôvode jeho vzniku. Takéto oznámenie o vstupe do konania zaslalo Spotrebiteľské združenie OSA v desiatkach konaní vedených na Okresnom súde Komárno, pričom oznámenia o vstupe do konaní sú koncipované všeobecne a v časti vyjadrenia k návrhu na začatie konania sú totožné. Vedľajší účastník sa sám dobrovoľne rozhodol vstúpiť do predmetného konania. Mal za to, že v danom prípade, keď dôvodom založenia Spotrebiteľského združenia OSA bolo predovšetkým zabezpečenie ochrany práv spotrebiteľov a ich oprávnených záujmov v sporoch spotrebiteľských zmlúv možno konštatovať, že právne zastúpenie vedľajšieho účastníka je nadbytočné, účelové a nehospodárne, keďže združenie sa samo prezentuje ako inštitúcia spôsobilá na ochranu spotrebiteľa aj v rámci súdneho konania (čl. IV. Stanov). Teda združenie bolo založené na ochranu práv a oprávnených záujmov spotrebiteľa, čo je i jeho úlohou v spotrebiteľských sporoch, preto súd prvého stupňa udelenie plnomocenstva na zastupovanie vedľajšieho účastníka právnym zástupcom považoval za nedôvodné a za zbytočné navyšovanie trov konania. Záverom konštatoval, že na náhradu účelne vynaložených trov žiadnemu účastníkovi občianskoprávneho konania nevzniká nárok a to ani vedľajšiemu účastníkovi.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podal včas odvolanie vedľajší účastník na strane odporcu. Namietal, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil tak, že zaviazá navrhovateľa povinnosťou zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania. Alternatívne navrhol aby, odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie. Ďalej namietal, že zo späťvzatia návrhu na začatie konania nevyplýva, z akého dôvodu vzal navrhovateľ svoj návrh späť. Podstatným pre právne posúdenie veci je, že nárok uplatňovaný navrhovateľom nebol uplatňovaný dôvodne, resp. bol premlčaný. Súd prvého stupňa mal preto v tomto prípade rozhodnúť o trovách konania podľa § 146 ods. 2 prvá veta OSP a zisťovať, či návrh na začatie konania bol podaný dôvodne a či navrhovateľ svojim nedôvodne podaným návrhom nezavinil, že konanie sa muselo zastaviť. Mal za to, že tým, že navrhovateľ zobral žalobu v celom rozsahu späť, zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, pričom sa tak nestalo pre správanie odporcu. Uviedol, že spotrebiteľské združenie OSA je občianskym združením založeným za účelom kolektívnej ochrany práv spotrebiteľa. Táto ochrana spotrebiteľských práv sa realizuje prostredníctvom zastupovania spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní, či vstúpení do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka. Ďalej uviedol, že výklad ktorý by z uplatňovania práv vedľajšieho účastníka vylúčil možnosť dať sa právne zastúpiť, je absurdný a najmä odporujúci zákonom SR a tiež predpisom EÚ, nakoľko pri jeho aplikovaní by nebolo možné prostredníctvom združenia riadne, účelne a efektívne chrániť a presadzovať práva a oprávnené záujmy spotrebiteľov, a teda ani plniť základnú úlohami spotrebiteľského združenia stanovenú legislatívou SR a EÚ. Zdôraznil, že bez právneho posúdenia veci a bez vznesenia námietky premlčania zo strany vedľajšieho účastníka, by v danom konaní nemohlo byť na ňu zo strany súdu prihliadnuté, pričom je možné a pravdepodobné, že hlavný účastník by bol vo veci neúspešný, obdobne ako boli neúspešný mnohí spotrebiteľia, od ktorých navrhovateľ vymáhal premlčané nároky v prevažnej väčšine zo spotrebiteľských zmlúv, ktoré navyše obsahovali aj neprijateľné podmienky. Mal za to, že je dôvodné, aby vedľajšiemu účastníkovi boli priznané trovy konania, keďže nie je vylúčené, aby si vedľajší účastník, ak zostane až do právoplatného skončenia veci, nemohol uplatniť jemu vzniknuté trovy. Zdôraznil, že nie je možné odoprieť vedľajšiemu účastníkovi právo dať sa zastúpiť advokátom. Na podporu svojich tvrdení poukázal aj na rozsudok Súdného dvora zo dňa 22.12.2010, vo veci C - 279/09 DEB Deutsche Energiehandels und Beratungsgesellschaft GmbH proti Spolkovej republike Nemecko. Konštatoval, že nahradenie trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi je najvyššie spravodlivé, nakoľko mu jednak s bránením práv spotrebiteľa (odporcu) vznikli reálne náklady a jednak ako prevenciu pred konaním navrhovateľa, ktorý zneužíva nízke právne vedomie spotrebiteľov (vrátane odporcu) tým, že skupuje premlčané pohľadávky a tie následne žaluje spoliehajúc sa, že odporcovia (spotrebiteľia) nevedia o možnosti vznesenia námietky premlčania a právne služby advokáta si nemôžu dovoliť. Záverom uviedol, že pokiaľ sa odvolací súd stotožní s názorom súdu prvého stupňa, vedľajší účastník navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 109 ods. 1 písm. c) OSP konanie prerušil a požiadal Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o práve spotrebiteľského združenia na plnohodnotné právne zastúpenie - vrátane práva na priznanie náhrady trov konania v prípade, ak procesné úkony združenia budú v súdnom procese na prospech spotrebiteľa a budú mať v časti týkajúcej sa účasti spotrebiteľského združenia za následok úspech vo veci - ako o predbežnej otázke. Zároveň

si uplatnil aj trovy odvolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 57,96 Eur s DPH za jeden úkon právnej služby /odvolanie/ vrátane režijného paušálu.

K odvolaniu vedľajšieho účastníka sa vyjadril navrhovateľ. Navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Podľa jeho názoru vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Združenia na ochranu spotrebiteľa podľa § 25 Zák. č. 250/2007 Z. z. majú pritom možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva. Tieto právne závery ustálil aj Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí sp. zn. 5Co/26/2012 ako aj v rozhodnutí sp. zn. 3Cob/259/2011, ktorý v oboch prípadoch nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia. Ďalej uviedol, že má vedomosť, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Z uvedeného je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania, združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Navyše vedľajší účastník viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu, čím konanie predlžuje a navyšuje trovy konania. Rovnaký právny názor vyslovil aj Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí sp. zn. 6Co/141/2012. Mal za to, že paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Obdobný právny názor vyslovil aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 17Co/91/2012. Dôvodil, že združenie udelilo právnenému zástupcovi generálnu plnú moc, z ktorej vyplýva, že advokát má vykonávať úkony právnych služieb bez ďalšieho konkrétneho pokynu združenia, a teda je tu dôvodná pochybnosť, či samotný vedľajší účastník mal vedomosť o tom, že vstúpil do predmetného konania. Z uvedeného je zrejmé, že nemohlo dôjsť k naplneniu podstaty úkonu právnej služby príprava a prevzatie, vrátane prvej porady s klientom. Ďalej namietal, že v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa podľa § 150 OSP. Zdôraznil, že nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, keďže tieto trovy konania neboli účelne vynaložené a neboli ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania. Obdobný názor vyslovil Ústavný súd SR v náleze II. ÚS 78/03, ako aj v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/100/2012. Ďalej uviedol, že združenie odporcu v konaní nezastupuje. Poukázal aj na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/40/2012 a sp. zn. 13Co/35/2012. Mal za to, že ustanovenia Charty základných práv EÚ ako aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, sa týkajú všeobecne ochrany spotrebiteľa. Žiadne z predmetných ustanovení nepoukazuje na to, že by sa združenia na ochranu práv spotrebiteľa mali nechávať zastupovať advokátmi, ale len na to, že nie je vylúčené, aby pomoc spotrebiteľom poskytovali priamo právnické osoby. K návrhu na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie uviedol, že tento považoval za nedôvodný a nespĺňajúci podmienky prejudiciálneho konania. Podľa jeho názoru z prejudiciálneho konania je vylúčené vnútroštátne právo členských štátov, t.j. Súdny dvor EÚ nemôže v žiadnom prípade vykladať vnútroštátne právo alebo posudzovať jeho platnosť, a to ani v prípade, ak by bolo v rozpore s právom Európskej únie, nakoľko preskúmaním vnútroštátneho práva by prekročil svoje právomoci. Záverom poukázal na to, že vedľajší účastník sa prezentuje ako organizácia na ochranu spotrebiteľov, avšak z urputnej snahy o predloženie prejudiciálnych otázok na SD EÚ ohľadom nároku združenia na ochranu spotrebiteľa na náhradu trov konania, možno nadobudnúť skôr dojem ochrany najmä svojich záujmov. Zároveň si navrhovateľ uplatnil aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške 57,95 Eur s DPH, ktoré pozostávajú z jednej polovice úkonu právnej služby vo výške 48,80 Eur s DPH a režijného paušálu k právnenému úkonu vo výške 9,16 Eur s DPH za podanie odvolania.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo postupom podľa § 212 ods. 1 OSP, § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti výroku je potrebné podľa § 219 ods. 1 ako vecne správne potvrdiť.

Podľa § 146 ods. 2 veta prvá OSP ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy.

Ustanovenie § 146 ods. 2 vyžaduje zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania. Otázka zavinenia podľa prvej vety uvedeného ustanovenia sa však hodnotí iba podľa procesného výsledku. Druhá veta tohto ustanovenia je výnimkou z aplikácie § 146 ods. 2 prvá veta.

Odvolačný súd sa v danej právnej veci v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, preto sa v odôvodnení rozhodnutia obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia podľa § 219 ods.2 OSP.

Odvolačný súd záverom dodáva, že účastníci konania majú právo byť konaní zastúpení advokátom, avšak majú právo len na náhradu trov konania proti neúspešnému účastníkovi konania potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva. Súd je teda oprávnený o uplatnenom nároku na náhradu trov konania individuálne rozhodovať z hľadiska ich účelnosti. Odvolačný súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že vedľajší účastník na strane odporcu dobrovoľne vstúpil do konania, pričom nekontaktoval odporcu a nepoznal ani predmet konania. Vedľajší účastník ako aj i v iných obdobných prípadoch vstúpil do predmetného konania, zároveň vzniesol námietku premlčania a uplatnil si aj nárok na náhradu trov právneho zastúpenia. Vzhľadom na cieľ a úlohu vedľajšieho účastníka, ktorými sú ochrana spotrebiteľa je možné predpokladať, že tento disponuje znalosťami a vedomosťami v oblasti spotrebiteľského práva, preto je spôsobilým samostatne ochraňovať spotrebiteľa. Nutnosť a opodstatnenosť svojho právneho zastúpenia vedľajší účastník vôbec nepreukázal a nezdôvodnil ho z hľadiska účelnosti a hospodárnosti. Odvolačný súd mal za to, že takýto paušálny vstup vedľajšieho účastníka do bližšie nepoznaných konaní a udelenie všeobecnej plnej moci advokátovi na svoje zastupovanie v neznámom počte vecí, nemôže byť prejavom naplnenia jeho cieľa a úloh ako občianskeho združenia pôsobiaceho na ochranu spotrebiteľov a taktiež to nemôže byť ani prejavom hospodárnosti jeho konania. Uvedené konanie vedľajšieho účastníka navodzuje stav, že spotrebiteľské združenie neslúži primárne záujmom spotrebiteľov, ale záujmom advokáta, ktorý si v paušálnych podaniach bez bližšej vedomosti o danom konaní, do ktorého vstupuje automaticky, vyčísluje aj náhradu trov právneho zastúpenia. Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne rozhodol o trovách konania podľa § 146 ods. 2 veta prvá OSP tak, že uplatňované trovy vedľajšieho účastníka posúdil z hľadiska účelnosti a hospodárnosti a dospel k záveru, že sú neúčelne a nehospodárne a z uvedeného dôvodu ich nepriznal.

Odvolačný súd zároveň zamietol návrh vedľajšieho účastníka na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) OSP, ktorým žiadal, aby odvolací súd prerušil konanie a požiadal Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o práve spotrebiteľského združenia na plnohodnotné právne zastúpenie - vrátane práva na priznanie náhrady trov konania v prípade, ak procesné úkony združenia budú v súdnom procese na prospech spotrebiteľa a budú mať v časti týkajúcej sa účasti spotrebiteľského združenia za následok úspech vo veci - ako o predbežnej otázke. Je tomu tak z dôvodu, že otázku účelnosti a hospodárnosti náhrady trov účastníka konania je výlučne v právomoci súdu SR. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že cieľom riešenia predbežnej otázky nie je rozhodnúť konkrétny spor (či a v akej výške má účastník konania právo na náhradu trov konania), ktorý spadá do výlučnej kompetencie súdu členskej krajiny, ale zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, pričom prejudiciálna otázka nastolená Súdnemu dvoru EÚ nesmie byť zjavne neopodstatnená a irelevantná vo vzťahu k prebiehajúcej konaniu, jej potenciálne zodpovedanie musí mať reálny dosah na prebiehajúci spor, a zároveň nesmie ísť o otázku akademickú v tom zmysle, že táto otázka nemá reálny základ v prejednávanom spore.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 142 ods. 1 OSP tak, že navrhovateľovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania z dôvodu, že ich nepovažoval za účelne vynaložené s poukazom na skutočnosť, že navrhovateľ sa k trovám vedľajšieho účastníka už vyjadril v späťvzatí návrhu na začatie konania /č.l. 74 až 76 spisu/.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.